

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-53/2024. számú ügyben,
rendőrségi panaszeljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-187/2024.)

Érintett szerv: Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

(.....) szám alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) beadványában sérelmezte, hogy 2024. március 16-án, a hajnali órákban vele és barátjával szemben részlelhajló módon intézkedtek. Sérelmezték továbbá, hogy az intézkedő rendőrök nem mutatkoztak be, valamint „szolgálatban létüket” sem közölték.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. § (1) bekezdésének f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszásságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Jelen ügyben a panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőrök helyszíni birság kiszabása helyett szabálysértési feljelentéssel éltek. A panasz befogadásával összefüggésben megküldött levélben sor került a panaszos tájékoztatására, miszerint az alapvető jogok biztosa az Rtv. 92. §-ában megjelölt rendészeti hatáskörében, jogszabályi felhatalmazás hiányában nem jogosult – egyebek mellett – szabálysértéseket kivizsgálni, illetve szabálysértési eljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény [a továbbiakban: Szabs. tv.];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A panaszban foglaltak, valamint a rendőrségi adatszolgáltatás alapján rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tényállás állapítható meg.

1. A Rendőrkapitányság állománya 2024. március 15-én és 2024. március 16-án a közrend fenntartása érdekében belvárosában fokozott ellenőrzést hajtott végre, amelynek keretében B. Cs. r. fztls. és S. N. r.őrm. 2024. március 16-án 2 óra 15 perc körül észlelték, hogy

egy padnál tartózkodó három személy közül ketten feltehetően szeszes italt tartalmazó üveget tartanak a kezükben, ezért velük szemben – az Rtv. 13. §-a (1) bekezdésének, valamint a Szolgálati Szabályzat 9. §-a (1) bekezdésének megfelelően – intézkedést kezdeményeztek. Ennek keretében az érintett két személyt, köztük a panaszost az Rtv. 29. § (1) bekezdésének a) pontja alapján igazoltatták, majd tisztázták a körülményeket. A panaszos és társa közölték, hogy egy 4,7 % alkoholtartalmú italt fogyasztanak. A rendőrök megállapították, hogy a panaszos és barátja cselekménye a Szabs. tv. 200. §-a (1) bekezdésének a) pontjába ütköző szeszesital-árusítás, kiszolgálás és fogyasztás tilalmába ütközött, ezért velük szemben – kellő visszatartó erő érdekében – szabálysértési feljelentéssel éltek.

2. A rendelkezésre álló rendőri jelentések szerint – ellenben a panaszban foglaltakkal – az intézkedés megkezdése előtt az intézkedő járőrök napszaknak megfelelően köszöntek, közölték a nevüket, azonosító számukat, valamint az intézkedés okát és célját is. E tekintetben nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni a tényállást.

3. A beszerzett rendőrségi dokumentáció tanúsága szerint a panaszoson és barátján kívül jelenlevő személy az intézkedő rendőrök számára jól ismert, életvitelszerűen közterületen tartózkodó személy volt, akivel szemben többször foganatosították már rendőri intézkedést. Jelen esetben a rendőrök nem észlelték, hogy e személy közterületen alkoholt fogyasztott volna, vagy más intézkedési kötelezettséget keletkeztető cselekményt követett volna el. Ennek megfelelően – a Rendőrkapitányság álláspontja szerint – nem tekinthető az intézkedés részrehajlónak arra hivatkozva, hogy e személlyel szemben nem léptek fel a rendőrök.

A tekintetben, hogy a rendőrök pontosan mit észleltek, valamint pontosan hogyan viszonyultak az érintettekhez, illetve, hogy bármilyen módon elfogultak, részrehajlóak voltak-e, nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni a tényállást.

4. A rendőri jelentések szerint a panaszos és társa a szabálysértés tényét megértették és annak elkövetését – szemben a panaszos állításával – kifejezetten elismerték. Az intézkedő rendőrök úgy ítélték meg, hogy enyhébb szankció, mint a szabálysértési figyelmeztetésnek vagy helyszíni bírság kiszabásának nem lenne kellő visszatartó ereje, ezért szabálysértési feljelentéssel éltek a szabályszegések visszaszorítása érdekében. A tekintetben, hogy pontosan milyen tájékoztatást adtak a panaszos számára az intézkedés és a kapcsolódó szabálysértési eljárás releváns körülményeiről, és minderre a panaszos pontosan hogyan reagált, nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni a tényállást.

A vizsgálat megállapításai

1. Fontos megjegyezni, hogy az intézkedő rendőr mérlegelési körébe tartozó kérdés, hogy egy szabálysértés észlelése és kivizsgálása során pontosan hogyan értékeli a tapasztalt körülményeket, illetve a rendelkezésre álló bizonyítékokat, és azok alapján milyen döntést hoz. Mindez természetesen vitatható szabálysértési eljárás keretében, amelyben a végső döntés meghozatala – amennyiben az érintett nem fogadja el a rendőrség döntését – a bíróságra tartozik. Ennek vizsgálatára a hatásköri szabályok értelmében nincs lehetőségem. Annyi azonban kijelenthető, hogy a panaszos a beadványában is elismerte szabálysértés elkövetését, pusztán – az alkalmazott szankciót sérelmezte. *Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy az intézkedés kezdeményezése visszásságot nem okozott.*

2. A panaszban megfogalmazott egyéb sérelmek vonatkozásában nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához

szükséges mértékben való – tisztázásához, *így ezek tekintetében nem állt módomban állást foglalni.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszasság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést és a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos